

**Матеріали до семінару - практикуму
«Використання технологій критичного
мислення у процесі навчання історії та
суспільствознавчих дисциплін»**

Мета: Підвищення професійного рівня та фахової компетенції вчителів історії та правознавства

Завдання:

- вивчення сутності, змісту технологій критичного мислення;
- показати значення технологій критичного мислення для формування компетентної особистості;
- ознайомитись з досвідом вчителів міста щодо оптимізації сучасного уроку шляхом використання технологій критичного мислення у процесі навчання історії та правознавства.

I. Теоретична частина

1. Характеристика технологій критичного мислення : зміст поняття, етапи уроку та основні методи
2. Структура уроку в системі критичного мислення.
3. Стратегії , які можна використати на різних етапах уроку. Можливості розвитку критичного мислення у сфері сприйняття інформації.
4. Планування уроку і оцінка навчальних досягнень в технології критичного мислення.

II. Практична частина: відвідування та обговорення уроків:

Література, інтернет ресурси:

-В.М. Макаренко, О.О. Туманцова “Як опанувати технологію формування критичного мислення” Харків “Основа” 2008р.

-О.Г. Марченко “Формування критичного мислення школярів” Харків “Основа” 2007р.

- О.І. Пометун “Основи критичного мислення” ,Тернопіль 2010 р

-Ремех, Т. Презентуємо посібник для творчих педагогів : "Технології розвитку критичного мислення учнів" .- Історія України.: Шкільний світ. – 2008. – № 9.

– С. Матвієць, С. Розвиток критичного мислення в контексті компетентнісно орієнтованого навчання .- Історія України.: Шкільний світ. – 2009. – № 10. – С. 10-13. 24. 25-27. 29. 11

-С.О.Терно. Розвиток критичного мислення старшокласників на уроках історії

<http://dok.znaimo.com.ua/docs/index-9540.html>

-Бортнік М.І. Використання технології розвитку критичного мислення на уроках історії..

Критичне мислення – це не об'єкт вивчення, а результат навчання

Що таке критичне мислення?

*критичне мислення є мислення
самотійне*

*інформація є відправним, а зовсім
не кінцевим пунктом критичного мислення*

*критичне мислення починається з
постановки питань і з'ясування проблем,
які потрібно вирішити*

*критичне мислення
прагне до переконливого
аргументування*

*критичне мислення є
соціальне*

Для стимулювання критичного мислення вчителю необхідно

виділити час та забезпечити можливості для застосування критичного мислення

дозволити учням вільно розмірковувати

приймати різноманітні ідеї та думки

сприяти активному залученню учнів до процесу навчання

забезпечити для учнів безризикове середовище, вільне від насмішок

вселити віру у здатність кожного учня висловлювати критичне міркування

цінувати критичні міркування учнів

Для ефективного практикування критичного мислення учні повинні

розвивати впевненість у собі і розуміння цінності власних думок та ідей

брати активну участь у навчальному процесі

бути готовими породжувати і відкидати судження

ставитися з повагою до різноманітних думок

«Навчання без міркування – марна праця».
Конфуцій

«Не думки потрібно вивчати, а вчитись думати.»

І. Кант

Особливості навчального процесу з використанням методів критичного мислення

в навчання включаються завдання, вирішення яких вимагає мислення високого рівня (аналізу, синтезу,

навчальний процес обов'язково організований як дослідження певної теми, яке виконується шляхом інтерактивної взаємодії учнів

результатом навчання є не засвоєння фактів або чужих думок, а вироблення власних суджень через застосування до інформації певних прийомів мислення

викладання в цьому процесі є стратегією постійного оцінювання результатів з використанням зворотного зв'язку «учні-учитель» на основі дослідницької активності вчителя в класі

критичне мислення вимагає від учнів достатніх навичок оперування доказами та формулювання суджень, умовиводів

Для організації ефективного навчання у навчальному процесі необхідна присутність

знання, які повідомляються, не повинні подаватися як незаперечні

те, що педагоги традиційно вважали помилками в мисленні учнів, повинно сприйматися як етап процесу просування до знань, як проблема в даному етапі навчання

виклад педагогом готової інформації практично виключається з навчального процесу

вчитель виступає як організатор процесу навчання, консультант, фасилітатор, який ніколи не «змикає» навчальний процес на собі

«Говорити не думаючи - все одно, що стріляти не прицілюючись»

М.Сервантес